

វិធានទី៨

រាជរដ្ឋនគរបាលការសាស្ត្រ

កូមារតុចងាយស្រួលរៀនការសាស្ត្រពេញលេញមួយ ។ ដីបុងកូមារាទាប់ដើមឈឺលំសញ្ញាដែលបើហើយមនុស្សដែរឡើងឡើង ជាពិសេសសញ្ញាសំរាប់សំគាល់មនុស្ស និងវគ្គដែលកូមារាបើពុកាលប់ចេះ ។ បន្ទាប់ពីកូមារាទាប់ដើមបើសញ្ញាដែលសំខាន់ចំពោះខ្ពស់នឹង នៅកូមារីនឹងរៀន ហើយបើសញ្ញាដែរឡើងជាថ្រីនឡើងឡើង ។

សញ្ញាផិមុំយុទ្ធមូលធម៌និងការបង្ហាញបានអភិវឌ្ឍ ។ កូមារដើមរៀនផ្តើសញ្ញាចូលត្រា ឧណា ដែលបំណិនការសារបស់ខ្ពស់បានអភិវឌ្ឍ ។ មួយរយៈក្រោយមក កូមារីនឹងមានលទ្ធភាពធ្វើសញ្ញាដាប្រយោតាបេញល្អ ។ ប្រការនេះ ក៏ដូរអភិវឌ្ឍិតិត្តកម្មរបស់កូមារដែរ ។ អ្នកីនបានលទ្ធជំនួយ ។

ដីកិច្ចក?

បើសិនជាអ្នក និងកូវិកាយពេលរៀនការសារជាមួយត្រា ។

វិធីលូបំជុំដែលអ្នក និងកូនរៀនការសាស្ត្រដែលបើកុងល្អកូមិ តីត្រូវមានមនុស្សថ្មីដែលបើកូនរៀនការសាស្ត្រនៅ ជួយបានរៀនអ្នក ។ តោលការណីវេណាំសំរាប់ការបានរៀនការសាងល់កូនអ្នក សូមអានជីតុកទី៣ ។ ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីរបៀបដែលមនុស្សថ្មីដែលពេញលេញបានសម្រាប់ការសាងល់កូនអ្នក សូមអានទំព័រ 130 និង 150 ។ បើសិនជាត្រាននរណាម្នាក់ជួយបានរៀនការសាស្ត្រ ប្រើបាលជាមានសេវវិការខ្លះទៅដែលអ្នកអាចរៀនសញ្ញាមួយចំនួនដើម្បីបើជាមួយកូន ។ បើនេះការរៀនការសាស្ត្រពីសេវវិកា គឺជាការបើយមិនសូវមានប្រសិទ្ធភាពដូចជានៅក្នុងការសាងល់កូនអ្នក ។

កូនជីតុកនេះ យើងបង្ហាញមនុស្សកំពុងបើសញ្ញា ហើយយើងកំបានបង្ហាញពីរបៀបដែលអាចធ្វើសញ្ញាចូលត្រាដែរដើម្បីបានដើម្បីសញ្ញាដាប្រយោតាបេញល្អ ឧទាហរណ៍ជីតុំនេះ :-

រូបភាពជីតុំយកតំ
មិនបង្ហាញសញ្ញា
កូនល្អៈមួយនោះទេ ។

និយាយ
សូមឱ្យខ្សោះ ។

ជីតុំកាលយើងបង្ហាញ
សញ្ញាដែលជាមួយ៖
មួយកូនប្រអប់ដែល
អ្នកអាចអានពីលើខ្លួន
ប្រាម ។

86 ការរៀនប្រើកាសសញ្ញា

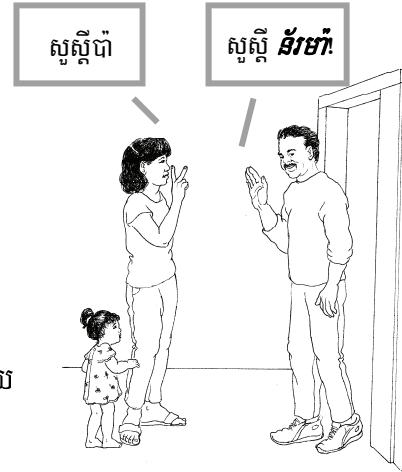
► នេច្ច័ម្លិយកុទោរទិន្នន័យនៃសញ្ញាបំផុត

ដីបុងកុមាររៀនសញ្ញាបំផុតសូម និងវត្ថុដែលសំខាន់ៗចំពោះខ្លួន ។ ដូច្នះថ្មរសំតាល់មិនមែន របស់អ្នី និងអ្នកណាដែលកុនចាប់អារម្មណ៍ ។ ដើម្បីធ្វើយកុទោរទិន្នន័យដើម្បីសញ្ញាបំបុង :-

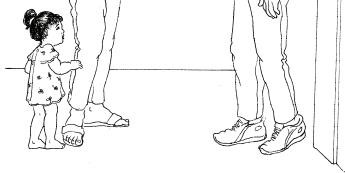
- ជួយធ្វើសញ្ញានៅក្រោរពី បុច្ចុលទៅមនុស្ស ធ្វើដែឡេកុទោរទិន្នន័យ និងបាយស្តី ទៅការណា បង្ហាញកុនចាប់អារម្មណ៍ និងកិត្តិវិធី តាមរយៈទឹកមុខរបស់អ្នក ។

- ថ្មរធ្វើសញ្ញានៅវត្ថុ បុមនុស្ស និងប្រើវារដែលទេរិះវិញ ។ ថ្មរធ្វើឱ្យ ប្រាកដចាំ កុនយើហ្មមុខនិងដែរបស់អ្នក នៅពេលអ្នកធ្វើសញ្ញាដាមួយកុទោរ ។

- ថ្មរសំតាល់មិនការនេះយើតបរបស់កុទោរ ។ តើកុទោរនេះយើតបាមរបៀបដែលគោលយល់នូវប្រើប្រាស់ ? សរសើរកុទោរ បើសិនជាតុដែឡេកុទោរទិន្នន័យ ។ បើសិនជាកុទោរមិននេះយើតបាន ថ្មរធ្វើសញ្ញានៅទីនេះទៅ ។

- ប្រើសញ្ញាជាន់នេះរៀនភាគ់ថ្មីឱ្យបានធ្វើឯងដើម្បីដែលអាមេរិក និងបាមរបៀបដែលគោលយល់នូវប្រើប្រាស់ ។ លើកទីកចិត្តគ្រាល់ទាំងមួលឱ្យប្រើសញ្ញាជាន់ នេះដែងដោរ ។ ថ្មរព្រាយបាយអត់ចូត់ ។ កុនអាងចំណាយពេល មួយរយៈដើម្បីរៀនសញ្ញាបំបុងរបស់ខ្លួន ។

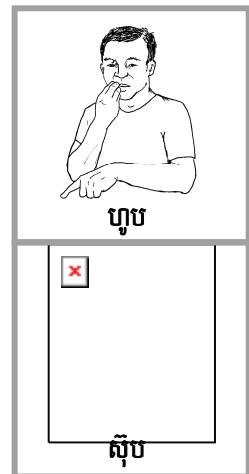

៩. ប្រព័ន្ធមួយគុមារខ្លួនប្រចាំថ្ងៃនៅតាមរយៈទំនាក់ទំនង

កូមារត្រូវការរៀនសញ្ញាជាប្រជិនប្រភេទខុសគ្នា ហើយមពិលិសញ្ញាសំរាប់មនុស្ស និងវត្ថុ ។ ប្រការនេះដឹងទុកមារ រៀនពីចិត្តការណ៍ទំនាក់ទំនងដែលនឹងធ្វើឡើងនាមប្រចាំថ្ងៃដែលមែនចំណេះដឹង និងចំណេះដឹង ។

អ្នកអាចប្រើដំបានដឹងច្បាប់នៅទំព័រមន ដើម្បីបង្ហៀនកូន “សញ្ញានៃសកម្មភាព” “សញ្ញានៃអារម្មណី” និង “សញ្ញា នៃការពិណិត្យ” ។

- **សញ្ញានៃសកម្មភាព**
សញ្ញាសំរាប់បុរី ឱ្យ និងដេក
ជាតុកញ្ចាប់គឺជាសញ្ញានៃសកម្មភាព
ដែលកូមារដែងរៀនមុនពេលងួស ។

- **សញ្ញានៃអារម្មណី**
សញ្ញាសំរាប់សប្តាយ ឬន និងទុក្ខប្រួល
ជាតុកញ្ចាប់គឺជាសញ្ញានៃអារម្មណីដែល
កូមារដែងរៀនមុនពេលងួស ។

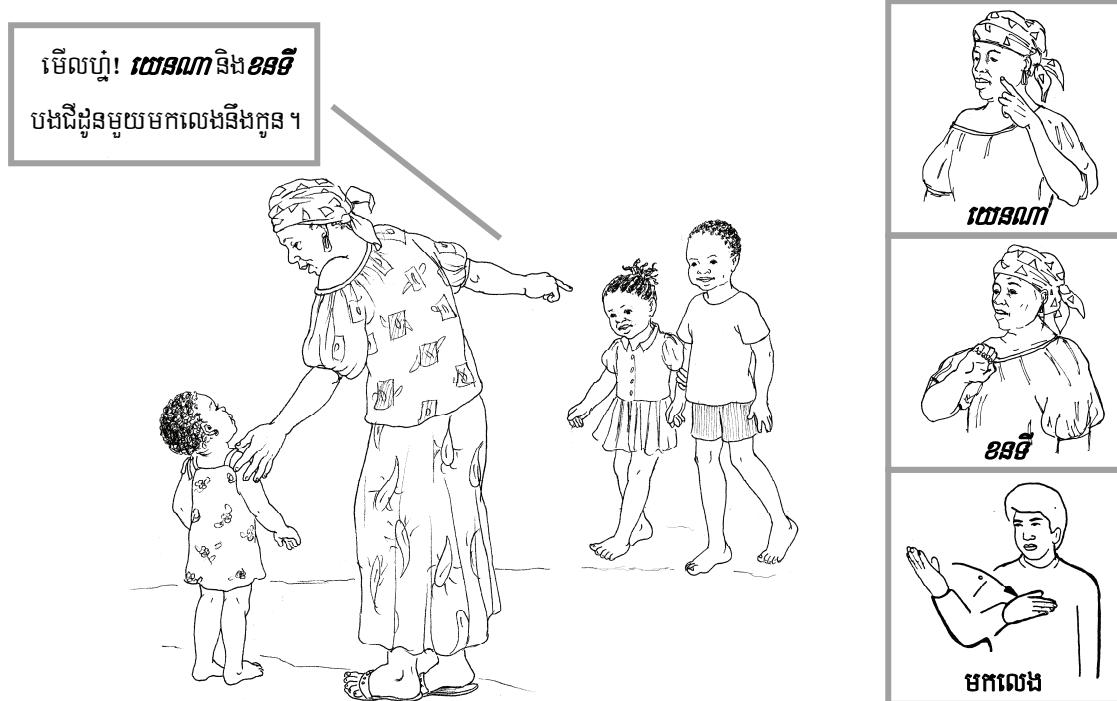
- **សញ្ញានៃការពិណិត្យ**
សញ្ញាសំរាប់ស្អួល សិម ន្អោត និងក្រោតការ
ជាតុកញ្ចាប់គឺជាសញ្ញានៃការពិណិត្យ
ដែលកូមារដែងរៀនមុនពេលងួស ។

88 ការរៀនប្រើកាសសញ្ញា

ប្រភពទសញ្ញាសំខាន់ដែលទ្វោតដែលត្រូវដឹងគឺ :-

- **សញ្ញាខោះ** (ឈ្មោះដាក់ឱ្យបុគ្គលម្នាក់)

អ្នកអាចប្រើធមធានសញ្ញាខោះសំរាប់មនុស្សម្នាក់ទាំងឡាយដែល
រាយការណ៍ និងប្រើប្រាស់បុគ្គលនៅក្នុងផ្ទះ ឬសិលិនដាក់ឈ្មោះនៅក្នុងផ្ទះ
ដែលទៅមានចំណុចខ្លះដូចរាយការរាយការណ៍ ឬបងបុនទានឱ្យការការងារ ឬប្រើប្រាស់បុគ្គលនៅក្នុងផ្ទះ ឬសិលិនដាក់ឈ្មោះនៅក្នុងផ្ទះ
ដែលធ្វើការឱ្យបានម្នាក់ទៅក្នុងផ្ទះ ។

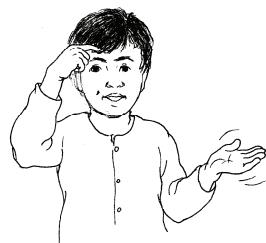
អីណាកំបារ មាន
សក្ខ័ណ្ឌលើច្បាស់ ។

ការឃុំ មាន
ប្រគល់លើច្បាស់ ។

អីណាកំបារ ទៅនឹងណា?

ការឃុំ ឃ្លានរហូត ។

ស្រីលម្អិតត្បាត

កុមារចាប់ផ្តើមរៀនប្រើសញ្ញាដោយខ្ពុនងាន ពេលពួកគេយើងទូមនុស្សជិត្យខ្ពុនប្រើសញ្ញាដែិលិត្រព្រមឃើប្រាស់យទាក់ទង ។ ត្រូវចាំថាសញ្ញាមួយចំនួននាយក្រឹមប្រើជាងសញ្ញាមួយចំនួនឡើង ។ ដីបុងកុមាររៀនកំណត់ទីតាំងដែលនៅពីពេលពួកគេរៀនធ្វើសញ្ញា ។ បន្ទាប់មកកុមាររៀនវាំកិលដែលតាមទិន្នន័យ ហើយទិបញ្ជាប់កុមាររៀនបត់ទម្រង់ដែលនិងប្រាមេត្តិកត្រូវបាន ។ ក្នុងអ្នកមិនអាចធ្វើសញ្ញានូមួយទូទាត់ត្រូវតាមក្នុងខ្លាតនោះទេ ។ នៅពេលរៀនដីបុង អ្នកទិន្នន័យលិខិនបល់សញ្ញាបន្ទំក្នុងធ្វើយ តែត្រូវសរសើរក្នុងដែលខិតខំធ្វើសញ្ញា និងមិនត្រូវមានកុងលែនិរីនក្នុងធ្វើសញ្ញាណូរច្បាស់ទេនោះទេ ។

ទម្រង់ដែលបន្ទំ

គិតាយក្រុមបត់ជាង ។

ទម្រង់ដែលបន្ទំ

គិតាបាបបត់ជាង ។

► ទិន្នន័យកិច្ចការបង្ហាញស្រីលម្អិតសញ្ញា

- សង្គែតមិលសារដែលកុមារធ្វើតាមរយៈការិករារ

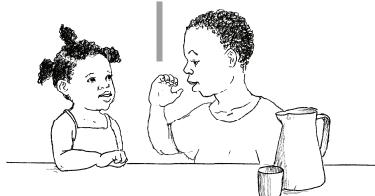
សម្រេច និងការបញ្ចូនិកមុខ ។

ដីកិក

- ផ្តល់សញ្ញាសំរាប់សារដែលកុមារ

បានធ្វើឡើងក្នុង។

- បញ្ចាក់សញ្ញានូវឯងិរុញ្ញ និងធ្វើដែលទូទាត់ត្រូវប្រើប្រាស់។ លើកទិន្នន័យកុមារឱ្យត្រូវបាប់តាមអ្នក ។

សរសើរកុមារ បើសិនជាក្នុងព្រាយាមធ្វើត្រូវបាប់តាមអ្នក ។ កុំកែតម្រូវក្នុង

បើសិនជាក្នុងមិនធ្វើសញ្ញាតាមរិធិត្រូវបាន ។ អ្នកធ្វើសញ្ញាផ្លូវត្រូវនោះ

ឡើងវិញដែនូនសការកំភតម្រូវកុមារ ។

ដីកិក?

ដីកិក!
ត្រូវបើយ ប្រាស់។

- លើកទិន្នន័យកុមារឱ្យប្រើសញ្ញាបានពីកញ្ចប់ ។ ពេលក្នុងរៀន

ចេះសញ្ញាបើយ វិវកិចិបញ្ចូលសញ្ញាខោះក្នុងសកម្មភាព

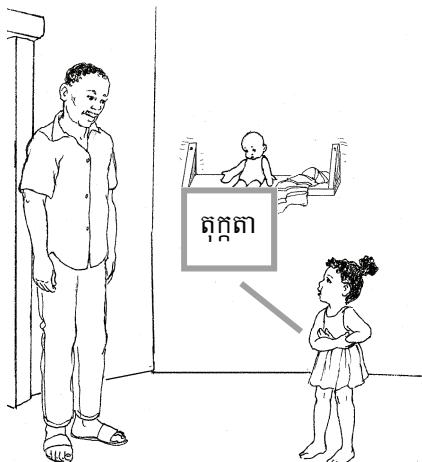
ប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នក ។

ក្នុងតុកតា ដីកិក!

90 ការរៀនប្រើកាសសញ្ញា

ស្ថានសំណុរដែលអាចផ្តើមនិងសញ្ញាជាល ។

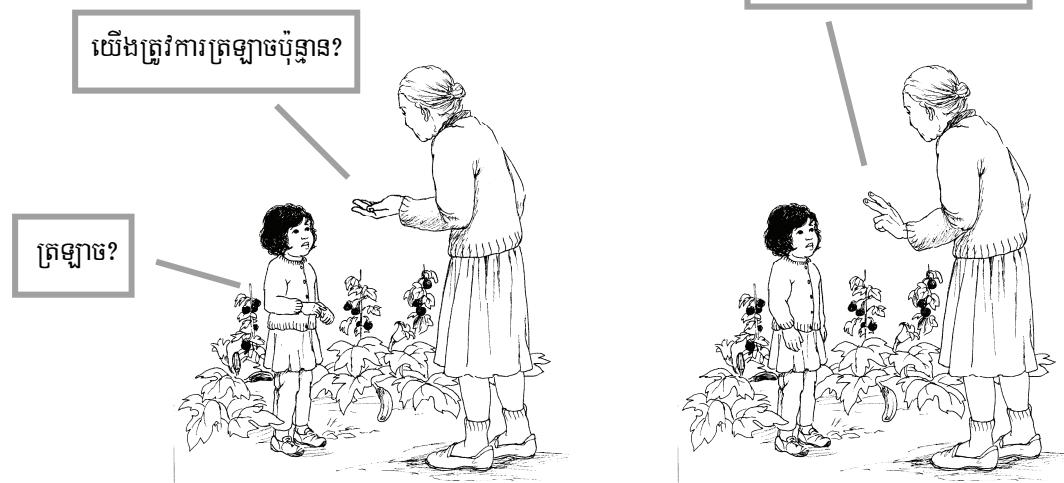

និយាយសរសើរ ហើយនឹងជាកុមារផ្តើមតប ។ ហើកុមារមិនផ្តើយ :-

- កុមារប្រែបលមិនយល់សញ្ញា ។
- កុមារប្រែបលមិនយល់គិតថែនសំណុរដែលតម្រូវឱ្យផ្តើយ ។

ដើម្បីបង្រៀនកុមារវិនិយោគសំណុរតាមវិធីមួយ មនដឹងត្រូវផ្តើយសំណុរដែនឡើសទេ ។ មួយរយៈក្រោយមកកុមារពិតជាយល់នូយពិគិតនោះ ។

យើងត្រូវការត្រឡប់ទៀរ ។

► នេច្ច័មទីកន្លឹមដូចតុលានីស៊ីជំនួយទាត់ជាមួនតម្លៃទិន្នន័យសាមញ្ញ

ពេលកុមារចែងបានអីមួយ គឺកុមារមានចិត្តចង់រៀនជាមួន

កុមារដឹងចាំសញ្ញាលោក់ដូយបំពេញតម្លៃការរបស់ខ្លួន ។ នេះជាប់សិទ្ធិៗ៖ សំរាប់ជួយលើកន្លឹមដូចតុលានីស៊ីជំនួយទាត់ទង

នូវតម្លៃការសាមញ្ញ :-

- លើកន្លឹមដូចតុលានីស៊ីដែលតែងចែងបាន នៅពេលណាងបំបាត់ដែលតែងចែងបានអីមួយ ។
- បង្កើតស្ថានភាព ដែលធ្វើឱ្យកុមារត្រូវតែស្អែករបស់អីមួយ ។

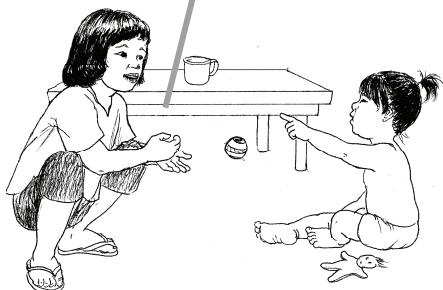
ក្នុងចែងបានអី ក៏ដូច ប្រាប់
ដែលជាកាសល្អ។

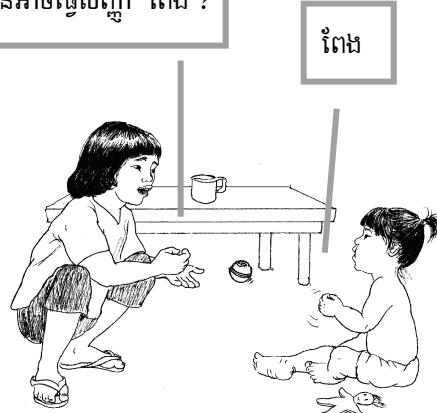
មិតុករបស់អីណា លើបានលើលាង
ទាល់នៅអីណាតុកបន្ទូលឡើង។

អ្នកធ្វើជាចិនយល់ ពេលកុមារប្រើការរិករាយដែលអាចមាននឹងអីដើរឡើងឡើត ។ លើកន្លឹមដូចតុលានីស៊ីរាយ ផ្សាយសំណាន់ដោយឱ្យកុមារធ្វើសញ្ញាប្រាកកអ្នក ។

តើអ្នកចែងបាននៅពេង បុកឬណាល់?

អ្នកអាចធ្វើសញ្ញា "ពេង"?

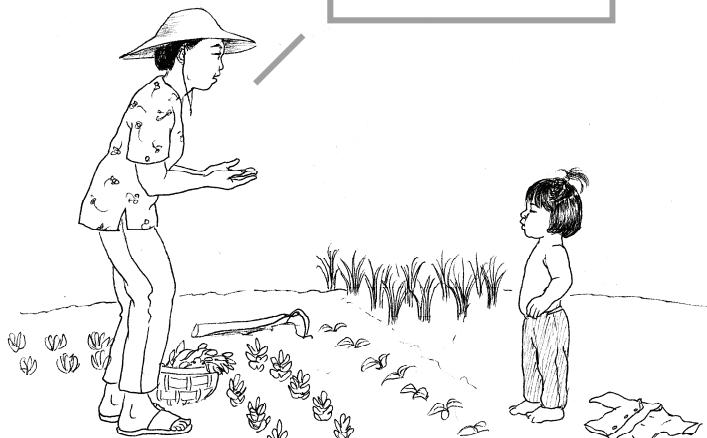
92 ការរៀនប្រើកាសសញ្ញា

► នេច្ចប់បង្គាត់ទីតាមសំណើនាថ្នាក់

កុមារអាជិថិជនបង្គាត់លើការរៀនប្រើកាសសញ្ញាដែលអ្នកធ្វើឡើង ខណៈកុមារស្អាត់ឡើយវត្ថុ មនុស្ស និងសកម្មភាព។ ចូរចាប់ដើមជាមួយសំណើនាថ្នាក់។ បញ្ជាក់សញ្ញាដែលកុមារដឹងហើយ និងប្រើកាយវិការដើម្បីឱ្យសារនោះការពេញចិត្ត។ ត្រូវធ្វើប៉ាងណានុកពេលត្រប់ត្រានូវកុមារធ្វើឱ្យបាប និងធ្វើតាមសំណើនោះ ហើយនិងជាចាំបាច់។

មុនដីបួនធ្វើសំណើអំពីវត្ថុ បុមនុស្សដែលកុមារមិនយើរដូរវិញនេះ។

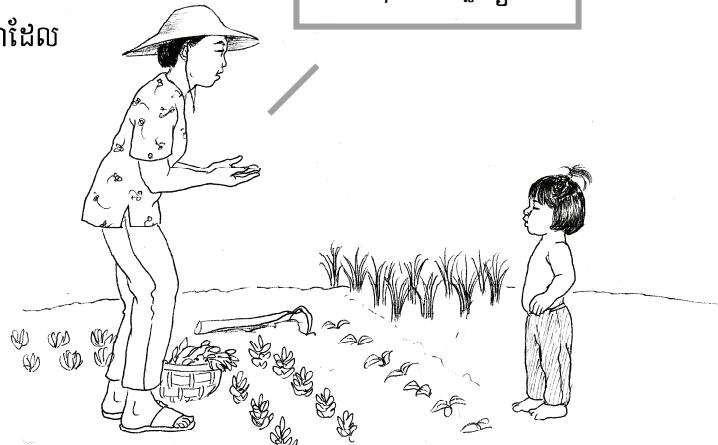
អាយ យករារបស់កុនុយីម៉ែ

បន្ទាប់មកធ្វើសំណើអំពីវត្ថុ បុមនុស្ស

ដែលកុមារមិនយើរដូរដោយប្រើសញ្ញាដែល
អ្នកបានបង្រៀនហើយ។

អាយ សុំយកទីកន្លះឯីម៉ែ។

កុមារនឹងរៀនធ្វើសំណែកដោយខ្ចួនឯងយ៉ាងនាប់រហ័ស។
មនុស្សគ្រប់របាយរាជក្រឹតិកចិត្តក្នុង ពេលវេលា
ព្យាយាមធ្វើសំណែក។

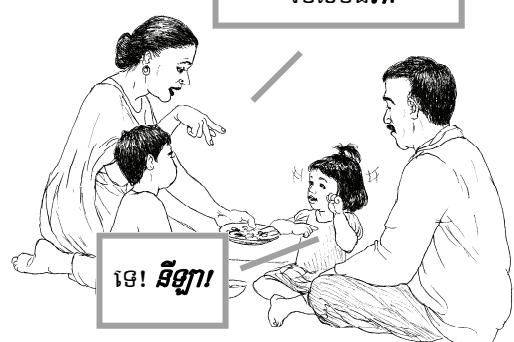
► នៃប្រចាំថ្ងៃនឹងកិច្ចិត្តកុមារទូទៅនៃការប្រើប្រាស់ការប្រើប្រាស់កម្ពស់

វិធីល្អបំផុតសំរាប់កុមាររៀនលញ្ចាួល់នៃមទ្រោត គឺត្រូវប្រាស់យទាក់ទងជាមួយកុមារអូរបានប្រើបាយតាមដែលអាចធ្វើបាន និងលើកចិត្តឱ្យកុមារបញ្ជីសារមកអ្នកវិញ។ នេះជាដំនឹកខ្លះទេ សំរាប់ការប្រាស់យទាក់ទងនៅក្នុងពេលវេល់។

- សកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃ គឺជាពេលល្អដើម្បីរៀនកាសសញ្ញា។ ក្នុងសកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃ កុមារមានឱកាសប្រើប្រាស់ការប្រើប្រាស់កម្ពស់ដែលទាំងមួយបីយម្តុនាមទ្រោត។

- សូមអ្នកធ្វើជាតុល ដើម្បីលើកចិត្តឱ្យកុនកែក ត្រូវអ្នកវិញ។ ម្នាយក្នុងនេះ ធ្វើជាថ្រឡប់ ហើយលើកចិត្តឱ្យកុនកែក ត្រូវអ្នកវិញ។

94 ការរៀនប្រើភាសញ្ហា

ចូរព្យាយាមប្រើតែល្អឃើស ដែលវិរមានសញ្ញាប្រើប្រាស់។ ឧទាហរណ៍ :- កុមារទាំងនេះកំពុងលោងល្អឃើសហើយ វិត្តុដែលពួកគេអាចឱ្យឈ្មោះវាតាសញ្ហា ។ ក្នុងពេលថែមឬយុទ្ធផល ពួកគេអាចរៀនសញ្ញាប្រើប្រាស់។

រាយចក្រកម្ពុជាតូវា

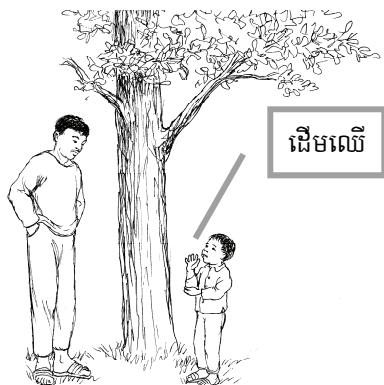
ក្រោយពេលចេះសញ្ញាទាលបើយ កុមារចាប់ផ្តើមដឹងសញ្ញាប្រើប្រាស់ដើម្បីសំងមនិតពេញលេញ ។ កុមារកំពុងស្ថិត លើផ្ទុរាស្ត្រាជោរកការប្រើភាសាមួយពេញលក្ខណៈ ដោយការរៀនដឹងសញ្ញាប្រើប្រាស់ដើម្បីសំងមនិតឱ្យបានពេញលេញ ។

ការដឹងសញ្ញាប្រើប្រាស់ជាប្រកុម គឺជាដំបានដឹងជំនួយសំរាប់កុមារ ។ វាអនុញ្ញាតឱ្យកុមារប្រាស់យទាក់ទងអំពីវិត្តុ និង មនុស្សជូនបានប្រើប្រាស់ដឹងឈ្មោះរបស់ពួកគេ ។ ដឹងកុមារដាក់សញ្ញាប្រើប្រាស់ ។ បន្ទាប់មកកុមារចាប់ផ្តើមប្រើប្រាស់ ដឹងកុមារចាប់ផ្តើមប្រើប្រាស់ ។ និងទិបំជុំតកុមារអាចប្រើប្រាស់សញ្ញាដើរដែលមានប្រើប្រាស់ដឹងសញ្ញាប្រើប្រាស់ ។ ដឹងកុមារត្រូវតែយល់របៀបដែល មនុស្សដែរប្រើប្រាស់ដឹង ។ មុនពេលកុមារអាចធ្វើបានដោយខ្លួន ។

► នេចប្រើប្រាស់ជូយកុមារខ្លួនដែលកុមារទាននិយាយ។

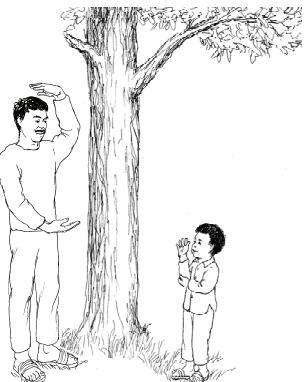
- នៅពេលកុមារហោះដោយមនុស្ស ប្រវត្តិ
ធ្វើអ្នកព្រឹកពាក្យដែលកុមារទាននិយាយ។

បញ្ហាកំគ្រីមសញ្ញាដែលអ្នកចង់ខ្លួន
រៀន និងធ្វើវាបង់ដែលទាំងនេះវិញ។

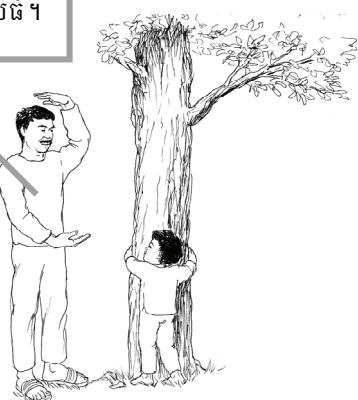
នេះជាដើមឈើមួយដែល
រាជាដើមឈើមួយដែលសំ។

ត្រូវរៀបចំ ដើមឈើដែល។

- សង្គតមិលការផ្ទើយតបរបស់កុន។ តើកុនផ្ទើយតប
តាមរបៀបដែលបង្ហាញថាពានយល់នូវបុរ៉ែ? បើដូចដែល
ខ្លះ ត្រូវសរសើរក្នុង។ បើសិនជាកុមារមិនផ្ទើយតប
ធ្វើសញ្ញាដែលទាំងនេះវិញ។

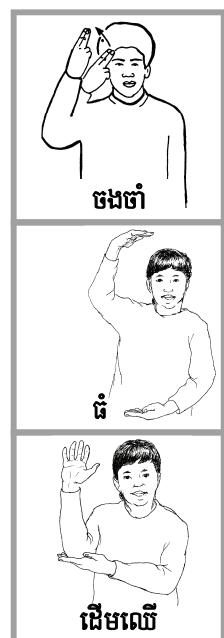
មានអ្នក ដើមឈើដែល កុនចាំទៅ?
ប្រាប់ខ្លួនជើមឈើដែល។

- ប្រើសញ្ញាជាំងនេះរាល់ពេលថ្មីខ្លួនប៉ា
តាមដែលរាជធ្លើបាន។ លើកទីកចន្ទក្រសារ
ទាំងមូលឱ្យប្រើសញ្ញាជាំងនេះដឹងដោរ។

ក្នុងឧទាហរណ៍នេះ ឱ្យកុកម្មយដ្ឋិចុលក្តាស្ទរៀបចំ
“ដើមឈើ” ជាមួយពាក្យដែលពិពណ៌នា “ដែល”។

96 ការរៀនប្រើភាសាសញ្ញា

ការចេះពាក្យ និងចេះប្រើភាសាសម្បូរដួយអភិវឌ្ឍជិត្តគំនិតរបស់កុមារ។ នៅពេលកុមារចេះពាក្យ “ចំ” និង “ត្បូច” កុមារអាចប្រើពាក្យទាំងនេះ ដើម្បីគិតពិនិត្យព័ត៌មានដែលពិពាកេដួងជាប្រព័ន្ធទិន្នន័យ។ ការប្រើបង្រៀនប្រស់មួយទៅរបស់មួយឡើង។ សូមអានដោរកទី 7 សំរាប់ពីមានអំពីរបៀបដែលភាសាសម្បូរដួយអភិវឌ្ឍជិត្តគំនិតរបស់កុមារ។

ដើម្បីបង្រៀនក្រុមសញ្ញាដោយនៅក្នុងឡើងឡើង ដែលកុមារ ចូរព្រាយមានដឹង
ឈ្មោះវត្ថុ បុប្ផលចូលត្វាតាបាមួយ :-

- ពាក្យ បុសញ្ញាដែលបង្ហាញពីវត្ថុ
បុមនុស្សធ្វើអិមួយ។

- ពាក្យ បុសញ្ញាដែលបង្ហាញពី
កន្លែងរបស់វត្ថុ បុមនុស្ស។

- ពាក្យ បុសញ្ញាដែលបង្ហាញថា ចំណេះបានអិ
មួយចំមឡើង បុចង់ឱ្យដឹងឈ្មោះក្នុងគេង
មួងឡើង។

- ពាក្យ បុសញ្ញាដែលបង្ហាញថា មិនចំណេះបាន
អិមួយ អិមួយអស់រលើង បុអិមួយដែល
មិនអាចធ្វើកើត។

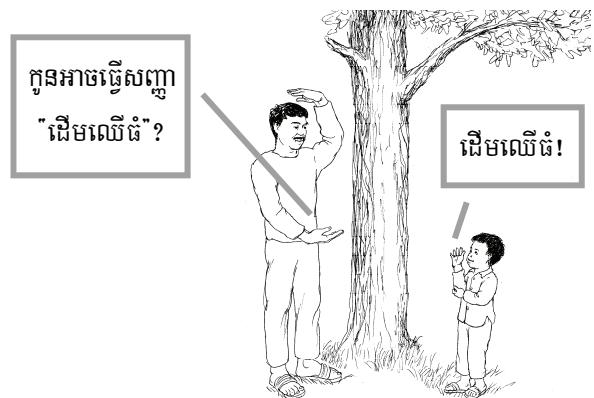
ភាពប្រើប្រាស់ប្លង់ទៅល្វោះ

កន្នុងមកអ្នកបានប្រើប្រាស់ព្រៃនដើម្បីប្រាស់យទាក់ទងជាមួយកុមារ។ ដើម្បីអាចឱ្យកុមារអ្នកចាប់ផ្តើមប្រើប្រាស់ព្រៃនដោយខ្លួនឯង កុមារត្រូវការចេះសញ្ញានេះឡើង ដូចដែលខ្លួនបានដឹងដោយខ្លួនឯង កុមារអាចធ្វើសញ្ញាបញ្ជីលក្ខាតាមវិធីប្រើប្រាស់ព្រៃន។

► ទិន្នន័យធនកិត្តកុមារទូទៅដែលបានដឹងដោយខ្លួនឯង

នៅពេលកុមារធ្វើសញ្ញាបញ្ជីលក្ខាតាមវិធីប្រើប្រាស់ព្រៃន លើកទិន្នន័យធនកិត្តកុមារឱ្យបានដឹងដោយខ្លួនឯង។ អ្នកត្រូវ :-

- ព្រៃនសញ្ញាបញ្ជីលក្ខាតាមវិធីប្រើប្រាស់ព្រៃន និងលើកទិន្នន័យធនកិត្តកុមារឱ្យធ្វើសញ្ញាបញ្ជីលក្ខាតាមអ្នក។

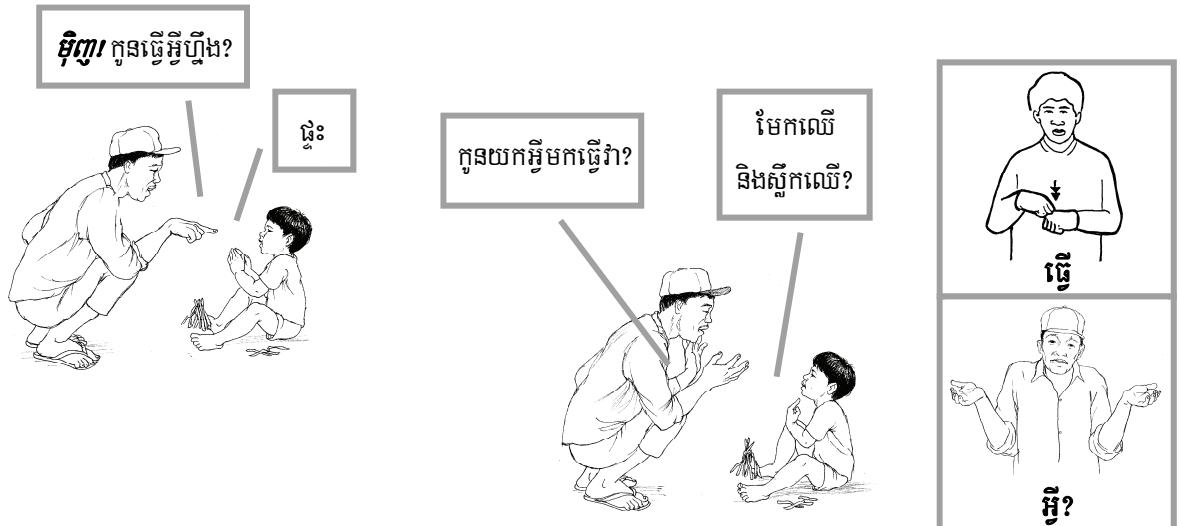

- ស្អារសំណួរ និងលើកទិន្នន័យធនកិត្តកុមារឱ្យក្រោងផ្លើយ។

ខ្សោយនោះស្អាតណាស់។
មិនឈាយមិនឈាយ?

- ស្អារក្នុងអំពីអ្នកប្រើប្រាស់ព្រៃន ដែលក្នុងកំពុងដើម្បី។

98 ការរៀនប្រើកាសសញ្ញា

នេះជាពិធីខែៗទៅវត្ថុ ដើម្បីលើកទឹកចិត្តកូមារិយប្រើក្រមសញ្ញា :-

- ប្រើកូនិយោគសារផ្លូវតាមយកទៅ
នរណាម្នាក់ ។

- ព្យាយាមនិយាយរឿងជាមួយគ្នា ។ ពេលកូមារិយីពុំ
អ្នកនិយាយរឿងមួយប្រើនឹង កូមារភាពមាន
លទ្ធភាពនិទានរឿងជាសញ្ញាបានមួយចំណោកដោយ
ខ្លួនឯង ។

- លើកទឹកចិត្តកូនិយោគដែរត្រូវបែកទិត្តា ។

► ស្រីសំណុរោចិត្យឯទេកិតិត្តកុមារីមួយទៅការ

ការស្វែរសំណូរជិតិល្អមួយ ដើម្បីបន្ថុការប្រាស់យទាក់ទង ។ សំណូរកំដូរលើកិតិត្តកុមារីមួយទៅការ ។

- ស្មរីក្នុងមួយទៅការ ដោយឱ្យកិច្ចការកូនធ្វើ ។ បន្ទាប់មក លើកិតិត្តកុមារីមួយទៅការ រាំពីអីដែលក្នុងកំពុងធ្វើ ។

សូមក្នុងដូរសេយកដុំត្រូវសមេញ
និងខោះវាទោលឱ្យឆ្លាយ ។ ក្នុងប្រាប់
ថែមកម្រិះ មួយណាតាដុំត្រូវ
ហើយមួយណាតាល់ណូក?

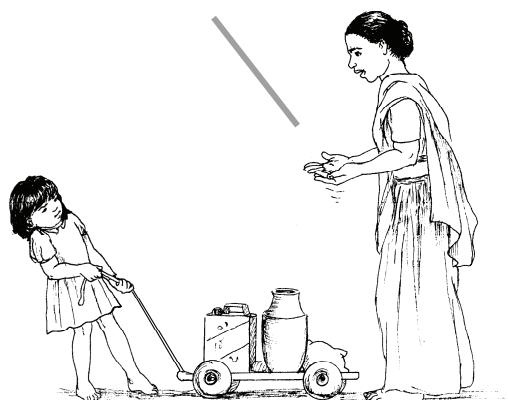

សំណូរកំដូរ

- នៅពេលកុមារមានបញ្ហាធិក្នុង
ប្រាប់អ្នកថ្នាក់ត្រូវដោះស្រាយ
ថែបណា ។

រន្ធបញ្ជីសំណាល់ ទាញមិនរួចទេ ។
យើងគូរធ្វើយ៉ាងណា?

100 ការរៀនប្រើកាសសញ្ញា

- នៅពេលអ្នកសំគាល់បើពួកម្ខាត កូនសំដែងអារម្មណីវេជ្ជិតុតិ ឱ្យកូនប្រាប់អ្នកពីអារម្មណីក្នុងចិត្តរបស់គេ។

បើកូនមានបញ្ហាលំបាតកដើរីយប់ទៅអ្នក ដីបុងត្រូវគិតថាគើតកូនដែលត្រូវដើរីយនឹងសំណុរប្បទេ។ បើកូនមិនចោះ សូមធ្វើយកូនឱ្យរៀនសញ្ញាចាំងនោះ។

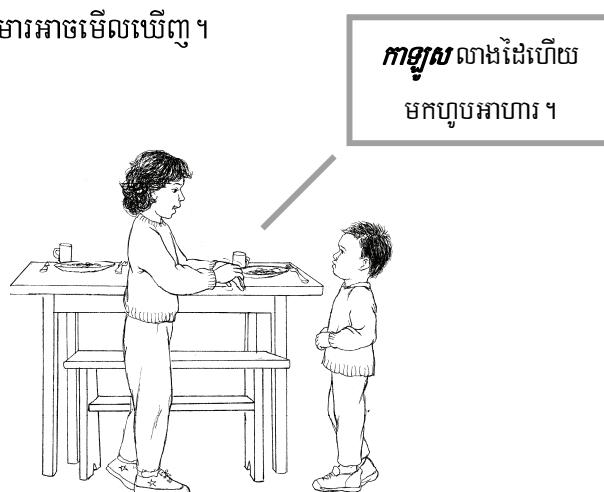
សំណុរ "ហេតុអី" រាជធានាស្ថុគស្សាត្រ និងពិធាកសំភាគបំកុមារដើរីយ។ ពីព្រោះថមីយទៅនឹងសំណុរ "ហេតុអី" ត្រូវដោលទាំងវត្ថុ ទាំងសកម្មភាព និងអារម្មណីវេជ្ជិតុតិដែលសំខាន់សំរាប់អភិវឌ្ឍបំណើនការគិតរបស់គ្នា។ កុមារត្រូវការហាត់រៀនឱ្យបានត្រូវដើរីយសំណុរទាំងនេះ ដូច្នេះត្រូវបន្ទាន់រាយការណាមួយសំណុរ "ហេតុអី"? ។ បើសិនជាកូនអ្នកនៅវេតិមីយដើរីយសំណុរ ចូរដួលបែងប្រើសម្បួលចំនួនឱ្យកុមារ។

► នេចប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្លូវការជាមុន

នៅពេលកូមារាពនយល់សញ្ញាជាប់ថ្ងៃនេះ នោះកូមារាពនយល់ដើម្បីតាមសំណើដែលពិចារណា ឬ អ្នករាជចាប់ដើមព្រឹកសំណើតាមពួកមារាពនយល់ហើយ ដោយសម្រួលវាទ់ដាសំណើពីរដំបាន ឬ

ដីប្រុង ធ្វើសំណើអីមួយដែលកូមារាពនយល់យើងទៀត ឬ

បន្ទាប់មក ធ្វើសំណើឱ្យពិចារណាបន្ទាប់ម្ខាចម្លង ។

► ឪយកូមារាពនយល់សំភាពទៅ នេចប្រើប្រាស់សញ្ញាផ្លូវការ តើបានដឹងទឹកដឹងទឹកនៃវាប់នៅទៅ

មនុស្សម្នាក់បន្ថែមនឹងបានដឹងទឹកដឹងទឹកនៃវិកជំ បូបដ្ឋីមិញគូចដោយធ្វើសញ្ញានោះឱ្យលើនៅ បុឃុយិតជាង សញ្ញាផ្លូវការ តាមរយៈការធ្លាស់ប្រើប្រាស់ ។

ជួយកូមារាពនយល់ការយកចិត្តទុកដាក់លើវិធីខុសបែកគ្នាទាំងនេះ ធ្វើដឹងទឹកដឹងទឹករាជយល់សារដែលបានមកបានការកំពង់ថ្ងៃនេះ ។

បើសិនជាអ្នកចង់ដឹងទឹកដឹងទឹក ឪមួយការកំណែ អ្នករាជធ្វើ សញ្ញាផ្លូវការ នៅទៅ ។

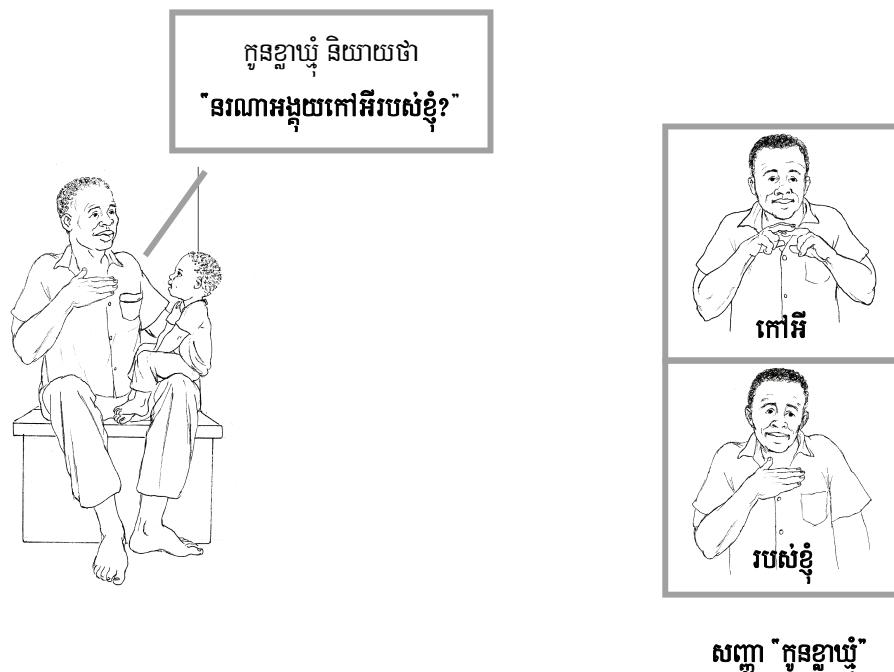

បើសិនជាអ្នកចង់ដឹងទឹកដឹងទឹក រាជកំណែ អ្នកធ្វើ សញ្ញាផ្លូវការ "ការកំណែ" ឱ្យដឹងទឹកដឹងទឹកជាមុន ។

102 ការរៀនប្រើកាសសញ្ញា

ការនិទានរៀនប្រាប់កុមារ តើជាដីវិធីការយប់ដឹកដើម្បីបង្រៀនកាសសញ្ញាចល់កុមារ។ ព្រាយាមធ្វើសញ្ញាតាមលំហែផ្សេងៗគ្នា ពេលអ្នកសំដែងតួចាមនុស្សខុសទៅ។ ចូរព្រាយាមសំដែងអារម្មណីរំដួលចិត្តឱ្យទានប្រើនិងដែរ (ដូចជាដីវិធីការយនិងគ្រឿងគ្រឿង) ត្រូវបង្ហាញរបៀបដែលតួអង្គនិមួយទាំងអារម្មណីយោងណាងីខោះ តាមរយៈសម្រេចនិយាយរបស់អ្នក និងនៅលើទីកម្មុទ្ធបស់អ្នក។

ការធ្វើសញ្ញាសំរាប់តួអង្គមនុស្សខុសទៅ ដូចកុមារឱ្យផ្តាតការយកចិត្តទូកដាក់ទៅលើសាច់រៀន។ វាក៏ជួយកុមារ ឱ្យមិនយើងទានប្រើកាសសញ្ញាតាមវិធីបង្រៀនទៅ។

គារប្រព័ន្ធលកាសាខែតព្យាប់ខ្លួនទូទាត់អ៊ីតុកម្នាយរបស់គ្មានខ្លួន

មនុស្សដែលប្រើកាសសញ្ញាដាកាសាកំណើនរបស់ខ្លួន អាចធ្វើប្រព័ន្ធផីតុកម្នាយពីរបៀបប្រចាំយប់ទាក់ទងជាមួយទារក បុរាណថ្មី។

នេះជាក្រឹមមួយស្តីអំពីក្រុមរបស់ម្នាយទៅកុមារផ្តល់ជីវិតសញ្ញាដែលរស់នៅប្រទេសអង់គ្លេស ដែលពួកគេបានរៀនការសញ្ញាចង់គ្លេសពីគ្រប់ប្រព័ន្ធផ្លូវការបានបញ្ជូនការប្រចាំយប់ទាក់ទងត្រូវ ដោយលាងវេត្តករគេពីបាករយល់ត្រាញាំងពេក ការរៀនការសញ្ញាតានធ្វើឱ្យប្រប្រលែបបន្ទោះ។

គារធ្វើសញ្ញាសម្រាត់ចាប់ចាសា

ឈឺស្មាដាក្រឹមអង់គ្លេស ដែលធ្វើឡើងពីកំណើន ក្រោយពេលនានបញ្ចប់ការសិក្សានៅសាធារណក្រុកាសលួយ នានាមានការងារជាក្រុហប្រព័ន្ធខ្សោះ។ ការងារមួយចំណោមរបស់នាន គឺជួយម្នាយកុមារផ្តល់ឱ្យរៀនការសញ្ញា។ ក្រុមមួយក្នុងមេដាមក្រុមទាំងឡាយដែលឈឺស្មាប់ប្រព័ន្ធ គឺក្រុមស្រីសញ្ញាដែលមិនមែននិយាយការសារអង់គ្លេស ។ ដីបូងឈឺស្មាប់និងក្រុមស្រីសញ្ញាតានការពិបាកប្រាស់យប់ទាក់ទងត្រូវ ឈឺស្មាប់ប្រើកាសសញ្ញាចង់គ្លេស និងគ្រប់ប្រព័ន្ធផ្លូវការកំពើយកបំប្រជាកាសានិយាយអង់គ្លេស ។ បន្ទាប់មកមាននារីម្នាក់ទៀត បកប្រែពីការសានិយាយអង់គ្លេស ទៅជាការសម្រាប់ឈឺស្មាប់ដែលជាកាសាកំណើនរបស់ស្រីសញ្ញាដំងនោះ ។

ដីបូងក្រុមម្នាយទាំងនោះបានរៀនសញ្ញាកំពីដីផែះសំម្រោះ ពួកគេកំពុងរៀនសញ្ញាកំងម្នាយដែលក្នុងទានរៀនរៀននៅក្នុងថ្នាក់រៀនដែរ ។ ប្រការនេះជួយឱ្យអីតុកម្នាយបានយល់ និងបានប្រាស់យប់ទាក់ទងជាមួយក្នុងទៅនោះ ។

ប្រាយមកទៀត បុរសម្នាក់បានចូលរួមក្នុងក្រុមម្នាយរៀនសញ្ញារបស់ឈឺស្មា ។ បន្ទាប់មកបុរសនោះបានជួយបប្រព័ន្ធផីតុក និងបងប្រុសក្នុងក្រុមសំរាប់បុរស ។ នៅក្នុងក្រុមទាំងពីរ អីតុកម្នាយរបស់កុមារផ្តល់ជំនាញដែលរៀលកបទពិសោធន៍ងនៅក្នុងក្រុមទាំងពីរ ។ ប្រការនេះ អនុញ្ញាតឱ្យពួកគេប្រើប្រាស់ការសញ្ញាថ្មី ដើម្បីនិយាយអំពីអ្នកដែលសំខាន់ៗចំពោះពួកគេ ។

ដោយសង្គតមើលការងារ និងការបប្រព័ន្ធរបស់ឈឺស្មា ឱ្យតុកម្នាយបានយើត្តិ កុមារផ្តល់អាជីវភាពប្រព័ន្ធបានចូលរួមក្នុងក្រុមទាំងនេះ និងបានការគោរពពីមនុស្សទាំងឡាយ ។ ទន្លឹមនឹងរៀនរបៀបប្រាស់យប់ទាក់ទងជាមួយក្នុងថ្នាក់ ក្រុមត្រួសរដាក្រុងនៅក្នុងសហគមន៍ កំពុងរៀនអីមួយអំពីមនុស្សផ្តល់ដែរ ។

តម្លៃវេះ ខ្លួនរាយណាស់ ដែល
អាយីន និងខ្លួនរាយណាស់
គំនិតត្រាខ្សែនិងការប្រើប្រាស់

104 ការរៀនប្រើកាសសញ្ញា

តាមី៖ឆ្លួយចិត្តនុស្សជំនួយភាសាសញ្ញា

ភាសាសញ្ញាតឹងដើរកហើងថ្វីនិងលើការសំដែងអីទាមរយៈរាយការទាំងមូល ។ របៀបណ្ហា និងការសំដែងទីកម្មុទ្ទេ ទាំងអស់ត្រូវការប្រាស់ប្រាស់ទាក់ទងឱ្យបានប្រើប្រាស់អ្នកអព្យើដៃរ។

ឧទាហរណ៍ :- សូមមិលរបៀបដែល នីមួយៗធ្លាការសំដែងការិយាល័យទាំងមូល
ពេលនាងស្បែរសំណុរ “តើយើងគូរធ្វើយ៉ាងណា? ” ជាការសារសញ្ញា ។

មនុស្សផ្តល់មិលមុខបុគ្គលដែលពួកគេកំពុងប្រាស់ប្រាស់ទាក់ទងជាមួយ មិនត្រឹមតែមិលដែលបុគ្គលនៅបីណាងទេ
គឺដឹងតាមីនឹងមនុស្សប៉ុណ្ណោះមិលមុខត្រូវរួចរាល់មក នៅពេលពួកគេស្វាប់ត្រាមពីដែរ ។

- សំដែងត្រូវអីទីដែលអ្នកចង់ឈាយ ។ កំពុងប្រាស់ប្រាស់ទាក់ទងជាមួយ ។
- ប្រើអីកំដោយ និងប្រើអីទាំងអស់ដែលជួយដល់ការ
ប្រាស់ប្រាស់ទាក់ទង :- ការិយាល័យ ធ្លាការសំបុត្រិកម្ម ធម្មាន
រាយការ ការចងុល ការធ្វើសញ្ញា និងប្រើប្រាមដៃប្រកប
ត្រាមក្សារ (ប្រកបពាក្សារដោយការប្រើសញ្ញាសំរាប់ត្រាមក្សារ
និមួយៗ) ។ ព្រាយាមប្រាស់ប្រាស់ទាក់ទងជាមួយគឺត្រូវបានប្រើប្រាស់ប្រាស់ប្រាស់ទាក់ទង ។ ចុរប្រើតែការិយាល័យ
សំដែងទីកម្មុទ្ទេ និងការចងុល ។ ទោះបីជាអ្នកមិនចែះសញ្ញា ប្រកបដែល
ផ្តល់ការកំដោយ កំអ្នកអាចប្រាស់ប្រាស់ទាក់ទងបែបនេះជាមួយមនុស្សផ្តល់បាន ។
- មនុស្សកំពុងរៀនភាសាពាមិនិងផ្សេងៗត្រា និងពាមិនិងខស់ត្រា ។ ចុរ
ិតខំរៀនឱ្យបានប្រើប្រាស់អ្នកអាជីវិត ។ កំពុងបានប្រើប្រាស់អ្នក
មនុស្សផ្សេងៗទៀតបានរៀនរៀនហើយ ប្រើប្រាស់អ្នករៀនរៀន ។ គោលបំណងរបស់អ្នក
គឺដឹងត្រូវឱ្យរៀនស្បែក មិនមែនសំរាប់ប្រែដែងជាមួយមនុស្សផ្សេងៗទៀតឡើយ ។
- ដើមីរៀនភាសាសញ្ញាផីរឿងព្រោះ ប្រើបានពីរឿងពីរឿងប៉ុណ្ណោះប៉ុណ្ណោះ ។

ពេលខ្លះ និងខ្លួនអស់សំណើជួយរៀនទៅ
ពេលយើងព្យាយាមសំដែងត្រូវចំពោះសញ្ញាមួយដែល
យើងមិនចែះ ។ តែពេលយើងធ្វើសញ្ញា បានប្រើប្រាស់
យើងចែះការកំពុងប្រើប្រាស់ទាក់ទង ។

ការរៀនភាសាសញ្ញាដឹងថ្មីដែលជាការងារយោងសញ្ញាលនោះទេ ។ តែសូមចាំបុះការ វាសំខាន់ចំពោះកុនដែលមានភាសាអូម
ត្រាមួយសំរាប់ថែករំលែកជាមួយអ្នកទាំងអស់ត្រា ។ ចុរបន្ទុអនុវត្តភាសាសញ្ញា បើសិនជាអ្នកមិនប្រើបាន អ្នកនឹងបាត់បង់វា
គឺដឹងត្រូវឱ្យភាសាដែលទៀតដែលអ្នកចែះអព្យើដៃរ ។